

Bruxelles, 23 iunie 2023
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2022/0902 (APP)**

10278/2/23
REV 2

LIMITE

AG 46
PE 60
INST 197
FREMP 177

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II)/Consiliul
Nr. doc. ant.:	9603/23, 7582/23
Subiect:	Pregătirea reuniunii Consiliului (Afaceri Generale) din 27 iunie 2023 Propunerea de REGULAMENT AL CONSILIULUI privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, de abrogare a Deciziei (76/787/CECO, CEE, Euratom) a Consiliului și a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la decizie („Legislația electorală a UE”) - situația actuală

1. În mai 2022, Parlamentul European a înaintat o propunere de regulament al Consiliului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, de abrogare a Deciziei (76/787/CECO, CEE, Euratom) a Consiliului și a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la decizie.
2. Consiliul a discutat propunerea în cadrul mai multor reuniuni, atât la nivel tehnic, cât și la nivel politic. În urma unui schimb de opinii în cadrul Grupului de lucru pentru afaceri generale din 3 martie 2023, președinția a lansat un sondaj (7582/23) la 30 martie 2023¹, cu scopul de a oferi mai multă claritate și o analiză mai detaliată a pozițiilor delegațiilor cu privire la propunere.

¹ 7582/23

3. La cererea președinției, Secretariatul General al Consiliului a pregătit un rezumat, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă, pe baza răspunsurilor primite de la 24 de state membre până la 8 iunie 2023.
4. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să ia act de raport și să îl transmită Consiliului Afaceri Generale în vederea schimbului de opinii cu privire la legislația electorală europeană, care va avea loc în cadrul reuniunii sale din 27 iunie.

Rezumatul sondajului privind legislația electorală

I. INTRODUCERE

1. **Conținut:** Raportul de sinteză (partea II) oferă o imagine de ansamblu a observațiilor statelor membre, clasificând dispozițiile proiectului de regulament în trei categorii:
 - dispoziții care întâmpină o opoziție largă și/sau fermă²;
 - dispoziții care ridică întrebări și necesită discuții suplimentare aprofundate³, precum și
 - dispoziții care se bucură de cel mai mare sprijin⁴.
2. **Metodologie:** Raportul de sinteză urmărește să ofere o prezentare generală a observațiilor și pozițiilor statelor membre cu privire la fiecare dintre articolele propunerii PE. Nivelul de răspuns și justificare al statelor membre a variat foarte mult: de la simpla bifare a căsuțelor până la furnizarea de observații sau propunerea unei formulări alternative. Fără a viza exhaustivitatea, raportul de sinteză își propune să transcrie orientările generale și observațiile comunicate cel mai frecvent, precum și să ilustreze diversitatea opiniilor exprimate cu ajutorul exemplelor.

II. RAPORT DE SINTEZĂ

A. Observații generale privind propunerea

3. **Obiective:** Indiferent de pozițiile lor cu privire la dispozițiile individuale, unele state membre ar putea accepta ajustarea anumitor elemente ale Actului electoral pentru ca normele să fie

² Multe state membre au bifat caseta „inacceptabil” și/sau au exprimat opinii împotriva.

³ Multe state membre au bifat caseta „de discutat”, unele state membre bifând căsuța „inacceptabil” și/sau exprimând opinii împotriva.

⁴ Multe state membre au bifat caseta „acceptabil”, unele state membre indicând în continuare diferite dificultăți care trebuie discutate și/sau un număr mai mic de state exprimând poziții împotriva.

adecvate pentru viitor. În timp ce unele state membre au văzut beneficiile renunțării la cele 27 de modele diferite de alegeri care există în prezent în favoarea unei singure alegeri europene, un număr mare de state membre au semnalat lipsa unor expuneri de motive detaliate privind respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității și impactul financiar al propunerii. Aceste delegații au preferat ca reglementarea alegerilor pentru Parlamentul European să fie gestionată în continuare la nivel național.

4. **Forma actului:** Legiferarea procedurilor electorale prin intermediul unui regulament nu a beneficiat de sprijin suficient. Un număr mare de state membre și-au exprimat îndoielile, iar câteva chiar se opun ferm schimbării formei actuale a Actului electoral, argumentând că un regulament care stabilește o procedură electorală uniformă ar ridica probleme de ordin juridic și ar conduce la neconcordanțe între normele privind alegerile pentru Parlamentul European și cele privind alegerile naționale.

B. Dispoziții care întâmpină o opoziție largă și/sau fermă

5. Majoritatea statelor membre s-au opus procedurii **candidaților cap de listă** (considerentul 8) pe motiv că aceasta contravine echilibrului instituțional stabilit în tratat, ar submina rolul imparțial al Comisiei și ar favoriza candidații din statele membre mai mari.
6. Un număr mare de state membre au indicat că nu pot sprijini listele transnaționale din cauza unor probleme juridice și instituționale grave, a lipsei de responsabilitate și de reprezentare a cetățenilor și a chestiunii legitimității deputaților în Parlamentul European aleși de pe listele transnaționale. Acestea au subliniat, de asemenea, că structura și organizarea partidelor politice europene nu sunt adecvate acestui scop. Astfel, mai multe state membre s-au opus oricărei trimiteri la circumscripția de la nivelul Uniunii în întregul text (denumită trimitere controversată). Puține state membre au sprijinit, în general, **listele transnaționale** prevăzute la articolul 15, cu unele rezerve, în special cu privire la detaliile operaționale. Un stat membru a prezentat o propunere alternativă de definire și operaționalizare a listelor transnaționale. Un alt grup de state membre și-a exprimat îndoielile, dar a fost deschise la discuții suplimentare.
7. Statul membru care propune un nou sistem pentru listele transnaționale a propus, de asemenea, o revizuire a articolului 28 referitor la înființarea unei **Autorități electorale europene**. Cu toate acestea, înființarea sa, legată de circumscripția de la nivelul Uniunii, ridică semne de întrebare pentru un număr mare de state membre care nu văd valoarea adăugată a acestei autorități și care consideră că finanțarea sa este neclară. În general, statele

membre respective s-au opus oricărei trimiteri la aceasta în întregul text (denumită în continuare trimitere controversată).

8. Deși propunerea prevede posibilitatea de a stabili o vârstă minimă de vot, există o opoziție fermă și largă față de stabilirea **vârstei minime de vot la 16 ani** (articolul 4). Printre argumentele împotriva prezentate de statele membre se numără următoarele: un parlament național a respins recent propunerea; vârsta minimă de vot trebuie să fie în concordanță cu cea pentru alegerile naționale; nu există nicio justificare pentru abaterea de la un sistem național și lipsește sprijinul public în unele state membre pentru o astfel de reducere. Mai multe state membre au avut, de asemenea, întrebări și preocupări cu privire la formularea „**indiferent de capacitatea lor juridică**” și la termenul „**persoane cu dizabilități**”. **Dreptul de a candida începând cu vârsta de 18 ani** este și el întâmpinat cu opoziție (articolul 5).
9. În pofida unui anumit sprijin, **obligația de a introduce votul prin corespondență** [articolul 8 alineatul (1)] a suscitată o opoziție puternică din motive de fezabilitate, de securitate, de incertitudine cu privire la domeniul de aplicare și compatibilitatea cu sistemele naționale. Același lucru este valabil și pentru alineatul (2) referitor la posibilitățile suplimentare de vot. Majoritatea statelor membre preferă un sistem voluntar ca în decizia din 2018.
10. Majoritatea statelor membre s-au opus ferm conceptului de **listă electorală europeană** (articolul 9), pe care l-au considerat nejustificat, nerezonabil, prea amplu, solicitând astfel eliminarea acestor trimiteri din text. Alte state membre au propus reducerea termenului pentru stabilirea listei electorale.
11. Mai multe state membre s-au opus impunerii unor cote stricte în materie de **gen** [articolul 10 alineatul (1)] partidelor politice, care ar trebui să desemneze în mod liber candidații. Trimiterea la „**persoanele non-binare**” a fost, de asemenea, inacceptabilă pentru unii.
12. Majoritatea statelor membre fie au solicitat mai mult timp pentru **prezentarea listelor de candidați** (articolul 11), fie s-au opus propunerii de 12 săptămâni, susținând că aceasta este nejustificată, nerezonabilă și contrară sistemelor naționale.
13. Armonizarea normelor și practicilor naționale privind **campaniile electorale** (articolul 17) este inacceptabilă pentru unele state membre și ridică semne de întrebare pentru alte state membre. Printre alte motive, statele membre au subliniat impactul negativ asupra practicilor și tradițiilor naționale adânc înrădăcinate, precum și asupra cheltuielilor de campanie.

14. Marea majoritate a statelor membre s-au opus **unei zile unice a alegerilor** [articolul 19 alineatul (1)] din cauza unor probleme legate de subsidiaritate, dificultăți operaționale, riscuri de scădere a prezenței la vot și incompatibilitate cu tradițiile constituționale. Trei state membre ar putea lua în considerare o perioadă de votare de joi până duminică, care să includă data de 9 mai, dar altele au preferat clarificarea textului inițial. Alte elemente, cum ar fi **activitatea politică în apropierea secțiilor de votare** [alineatul (2)], **orele de votare** [alineatul (3)] și **publicarea rezultatelor** [alineatul (4)], s-au bucurat de mai mult sprijin, dar, cu toate acestea, au întâmpinat o opoziție fermă, în principal pe motiv că ar trebui să fie reglementate la nivel național.
15. Mai multe state membre nu pot accepta articolul 20 alineatul (1) privind **publicarea rezultatelor alegerilor**, unele din cauza unor trimiteri controversate [a se vedea punctele 6 și 7], unele semnalând o hotărâre preliminară pendinte a Curții de Justiție, iar altele subliniind că acest aspect ar trebui reglementat la nivel național.

C. Dispoziții care ridică întrebări și necesită discuții suplimentare aprofundate

16. Unele state membre se opun stabilirii de **definiții** (articolul 2), argumentând că sistemul ar fi complicat și neclar din punct de vedere juridic și că ar fi mai bine să se stabilească definiții la nivel național, dar majoritatea este dispusă să discute în continuare. Definițiile cele mai problematice par a fi cele ale „asociației de alegători” (punctul 2), „coalitiei europene a partidelor politice naționale și/sau a asociațiilor de alegători” (punctul 3), „partidului politic european” (punctul 4), „asociației europene a alegătorilor” (punctul 5), „coalitiei electorale europene” (punctul 6) și „listei de candidați de la nivelul Uniunii” (punctul 9). Principalele obstacole par să fie incompatibilitatea dintre aceste definiții și legislațiile naționale existente (a se vedea punctele 6 și 7).
17. Exercițarea **dreptului de vot** (articolul 6) a suscitat interes, deși cu întrebări privind aspecte legate de domeniul de aplicare, care, pentru unele state membre, trebuie să excludă votul din țările terțe. Unele state membre s-au opus, de asemenea, alineatului (2) privind cetățenii care execută o pedeapsă cu închisoarea, dar o largă majoritate s-a pronunțat în favoarea acestuia.

18. Statele membre par, în general, deschise discutării articolului 12 privind **sistemul electoral** (pe baza formulării din 2018 și fără liste transnaționale).
19. Statele membre au indicat necesitatea de a discuta în profunzime articolul 13 privind **pragul electoral** pentru a elimina unele trimiteri controversate (a se vedea punctele 6 și 7) și pentru a evita excluderea partidelor existente sau încălcarea principiului sufragiului egal și al concurenței egale între partide. Principalele probleme par să fie legate de pragul de 3,5 % (în special, cu o propunere de stabilire a unui interval de 2-5 % în schimb) și de alineatul (3) privind minoritățile.
20. În cazul în care se elimină trimiterile la circumscripția de la nivelul Uniunii, la Autoritatea electorală europeană și la lista electorală europeană, un număr mare de state membre ar putea discuta în continuare articolul 18 privind **autoritățile de contact**, pe baza formulării din 2018. Aspectele care trebuie abordate ar fi, printre altele, termenele, domeniul de aplicare al datelor și necesitatea de a răspunde situației din unele state membre, în care datele de la alegători și de la candidați sunt prelucrate de autorități diferite.
21. Articolul 23 privind **verificarea prerogativelor** s-a bucurat de un sprijin larg (cu excepția trimiterilor controversate, a se vedea punctele 6 și 7). Vor fi necesare discuții, în special pentru a clarifica rolul PE.
22. Articolul 27 alineatul (7) privind **concediul special** va necesita discuții aprofundate pentru a aborda o listă extinsă de întrebări.
23. Există tot atâtea state membre care sunt în favoarea articolului 29 și a **procedurii comitetului**, câte state membre care sunt în continuare rezervate în privința poziției lor. Altele au avut nevoie de clarificări sau au făcut propuneri alternative. Un număr mic de state membre se opun.
24. Dispozițiile finale de la articolul 31 privind **clauza de revizuire** și de la articolul 32 privind **intrarea în vigoare** vor necesita, de asemenea, discuții suplimentare, în funcție de rezultatul discuțiilor pe fond.

D. Dispoziții care se bucură de cel mai mare sprijin

25. Următoarele dispoziții au beneficiat de cel mai larg sprijin în această etapă:

- articolul 3 privind **dispozițiile de drept intern** [alineatul (3) reprezintă elementul cel mai dificil];
- articolul 4 alineatul (2) privind **votul dublu** și articolul 4 alineatul (3) privind **sanctiunile**;
- articolul 5 alineatul (2) privind **dubla candidatură**;
- articolul 7 privind **accesibilitatea**;
- articolul 13 alineatul (1) privind **pragul** minim pentru repartizarea locurilor care nu trebuie să depășească 5 % din voturile valabil exprimate;
- articolul 14 care permite, printre altele, statelor membre să stabilească **circumscripții** unice pentru alegeri;
- articolul 16 privind **finanțarea campaniilor electorale ale entităților electorale europene**;
- articolul 19 alineatul (5) privind instituirea datei de **9 mai ca zi de sărbătoare legală**;
- articolul 20 alineatul (2) privind **publicarea rezultatelor alegerilor** (cu excepția trimiterilor controversate, a se vedea punctele 6 și 7);
- articolul 21 privind **legislatura și mandatul parlamentar** și articolul 22 privind **convocarea PE** (cu excepția unui stat membru care se opune, deoarece ar recunoaște implicit ziua unică de votare, și a altuia care sugerează că aceasta se situează în afara domeniului de aplicare);
- articolul 24 privind **incompatibilitățile** s-a bucurat de un sprijin larg, cu rezerva că unele state membre ar trebui să rezolve problema incompatibilităților cu mandatele regionale, unele ar trebui să elimine trimiterile controversate (a se vedea punctele 6 și 7), iar altele consideră că acest aspect nu intră în domeniul de aplicare;
- articolul 25 privind **activitățile parlamentare externe** (un stat membru consideră că acest aspect nu intră în domeniul de aplicare);
- articolul 26 privind **votul personal și independent** este în mare parte acceptabil pentru marea majoritate a statelor membre, în așteptarea unei dezbateri privind domeniul de aplicare și interacțiunea cu Protocolul privind privilegiile și imunitățile;
- cea mai mare parte a articolului 27 alineatele (1)-(6) privind **locurile vacante** poate fi acceptată de marea majoritate a statelor membre, în așteptarea unei dezbateri privind domeniul de aplicare și eliminarea trimiterilor controversate (a se vedea punctele 6 și 7).